

Skriftlig innspill til finanskomiteen

Statsbudsjettet 2027 | Elavgift og rammevilkår for fornybar varme

Avsender	Norsk Bioenergiforening, NOBIO
Budsjettpost	Kap. 5541 post 70 Avgift på elektrisk kraft
Referanser	Prop. 1 LS (2026–2027) kap. 10.9 og forslag til stortingsvedtak om avgift på elektrisk kraft for 2027 § 2
Hovedanmodning	Øk den alminnelige elavgiften med 3 øre/kWh, fra 7,32 til 10,32 øre/kWh

Kort oppsummert

Norsk Bioenergiforening (NOBIO) ber finanskomiteen følge opp to tiltak som samlet vil styrke rammevilkårene for fjernvarme og nærvarme. For det første bør den alminnelige elavgiften i avgiftsvedtaket § 2 settes til 10,32 øre/kWh. En økning på 3 øre vil fortsatt gi en lavere sats enn høsten 2025, men redusere den politisk skapte konkurranseulempen for fornybar varme (biovarme). For det andre bør komiteen be regjeringen sørge for at den endelige prismodellen for fjernvarme gjenspeiler dokumentert frigjøring av nettkapasitet, reduserte effektopper og økt beredskap, og at tilsvarende prinsipper legges til grunn i den videre oppfølgingen av nærvarme. Begge tiltakene er viktige for kapitaltunge anlegg som over tid skal dekke renter, vedlikehold og arbeidsplasser, samtidig som de skal finansiere nye investeringer.

Elavgiften påvirker varme direkte

Den alminnelige elavgiften ble redusert fra 12,53 øre/kWh høsten 2025 til 7,13 øre/kWh fra 1. januar 2026. For 2027 foreslår regjeringen i Prop. 1 LS kapittel 10.9 å prisjustere satsen til 7,32 øre/kWh. Dette er en indeksregulering som i praksis viderefører det lave avgiftsnivået fra 2026. Forslaget er tatt inn i avgiftsvedtaket § 2, og inntektene føres på kapittel 5541 post 70. Finansdepartementet viser samtidig til at avgiften, i tillegg til å gi staten inntekter, kan bidra til å redusere energiforbruket.

For konsesjonspliktig fjernvarme er maksimalprisen knyttet til kostnaden ved elektrisk oppvarming, inkludert elavgift. Reduksjonen fra 2025 til 2026 gjorde elektrisk oppvarming billigere og reduserte dermed den maksimale prisen fjernvarmeselskapene kan ta, alt annet likt. Indeksreguleringen for 2027 viderefører i praksis denne svekkelsen av prisrommet.

Det lave avgiftsnivået svekker samtidig konkurranseevnen til nærvarme og andre fornybare varmeløsninger, som varme basert på bioenergi og overskuddsvarme. Dette kan gjøre det mindre lønnsomt å etablere og videreutvikle slike løsninger, selv om de bidrar til å avlaste strømmettet og utnytte lokale energiresurser.

Tre øre i konkurranseflaten tilsvarer 300 000 kroner ved 10 GWh og 1,5 millioner kroner ved 50 GWh levert varme. Dette er illustrative beløp, ikke inntekter som automatisk tilfaller et anlegg. Likevel viser de hvorfor en liten satsendring kan få stor betydning for betjening av gjeld, vedlikehold, sysselsetting og investeringsbeslutninger i varmebransjen.

Forholdet til den pågående prisreguleringen

Energidepartementet sendte 8. oktober 2026 et forslag til endringer i prisreguleringen av fjernvarme på høring, med frist 8. desember. Forslaget bygger på dagens maksimalprisregulering, men etablerer en ny og mer detaljert prismodell med elektrisk oppvarming som referanse. Modellen presiserer blant annet hvordan strømpris, nettleie og avgifter skal beregnes. I høringsnotatet punkt 4.4.4 foreslås det uttrykkelig at elavgiften fortsatt skal inngå i maksimalprisen, tilsvarende det den enkelte kunden ville ha betalt ved bruk av strøm.

Høringsnotatet slår fast at fjernvarme avlaster strømmettet, frigjør nettkapasitet, utnytter energiresurser og styrker beredskapen, men disse samfunnsverdiene inngår ikke i prisberegningen. Samtidig foreslås det at myndighetene skal kunne pålegge fortsatt drift også etter en konkurs for å sikre varmeleveransene. Når fjernvarmeselskapene tillegges et slikt samfunnsansvar, må den endelige prismodellen og skatte- og avgiftspolitikken gi grunnlag for langsiktig drift, vedlikehold og investeringer. Kundevernet må ivaretas, og tilsvarende systemverdi må også ivaretas når nærvarme senere reguleres.

Finanskomiteen trenger ikke å utforme de tekniske detaljene i prismodellen, men bør gi en tydelig politisk føring om at systemeffekten skal gjenspeiles i den endelige modellen. Skatte- og avgiftspolitikken bør ikke undergrave den nettavlastningen og beredskapen som energipolitikken skal utløse. Norgespris og strømstønad for husholdninger er egne ordninger ved siden av maksimalprisreguleringen, men NOBIO erkjenner at en økning i elavgiften også kan få betydning for strømkundene. Forslaget er derfor begrunnet i den samlede virkningen for varmeproduksjon og energisystemet, ikke i at utslaget er uvesentlig for alle husholdninger.

Norsk Bioenergiforenings forslag

1. Endring i avgiftsvedtaket § 2: Den alminnelige satsen settes til 10,32 øre/kWh.

2. Komitémerknad: Komiteen viser til høringen om prisregulering av fjernvarme og ber regjeringen sørge for at den endelige prismodellen gjenspeiler dokumentert frigjøring av nettkapasitet, reduserte effektopper og økt beredskap, samtidig som kundevernet ivaretas.

Kort om bioenergi

Bioenergi er fornybar energi fra biomasse, blant annet restprodukter fra skogbruk, treindustri og andre biologiske ressurser. Karbonet inngår i det biologiske karbonkretsløpet. Biobrensel kan produseres lokalt og lagres, og brukes til varme som avlaster strømmettet og styrker energiberedskapen.

Kilder

Historiske satser: Finansdepartementet, Avgiftssatser 2026. [Åpne kilden](#)

Skatt og avgift: Prop. 1 LS (2026–2027) kap. 10.9 og avgiftsvedtaket § 2. [Åpne kilden](#)

Budsjettpost: Prop. 1 S (2026–2027), Gul bok, kap. 5541 post 70. [Åpne kilden](#)

Prisregulering: Energidepartementets høring og høringsnotat 8. oktober 2026, særlig punkt 1 og 4.4.4. [Åpne kilden](#)